

Guidelines for Developing the Quality of Life of Police Officers under the Phetchaburi Provincial Police

แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธร จังหวัดเพชรบุรี

Sarach Powsri^{1*} Suchart Adulbutra¹ and Bampen Maitreesophon¹

สารัช เกาศรี^{1*} สุชาติ อุดลย์บุตร¹ และ บำเพ็ญ ไมตรีโสภณ¹

¹Faculty of Public Administration and Social Studies, Stamford International University

¹คณะรัฐประศาสนศาสตร์และสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด

*Corresponding Author, E-mail: boom_26836@outlook.com

Article Info

- Received: September 19, 2024
- Revised: March 8, 2025
- Accepted: April 8, 2025
- Available online: April 26, 2025

Abstract

Police officers frequently face a wide range of evolving crime-related challenges, including stress and pressure stemming from both their professional duties and personal lives. This mixed-method study aimed to: 1) assess the quality of life of police officers under the Phetchaburi Provincial Police; 2) compare perceptions of quality of life among officers based on their personal characteristics; 3) examine work-related factors that influence quality of life; and 4) propose guidelines to improve the quality of life of police officers. The quantitative component involved a sample of 300 police officers, with data analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, one-way ANOVA, and multiple regression analysis. The qualitative component included nine key informants, with data collected through in-depth interviews and analyzed using thematic analysis. The findings revealed that: 1) the overall quality of life of police officers was rated at a high level; 2) there were no statistically significant differences in perceptions of quality of life based on personal characteristics; 3) work-related factors such as work progress, job characteristics, and aspects of policy and administration had a statistically significant effect on quality of life at the 0.05 level; and 4) several guidelines were proposed to enhance quality of life, focusing on physical health, stress management, teamwork, workplace and accommodation conditions, career development, and the implementation of clear and comprehensive policies.

Keywords: Police Officers, Quality of Life, Work Factors

บทคัดย่อ

การทำงานของข้าราชการตำรวจต้องพบเจอกับปัญหาอาชญากรรมต่าง ๆ ที่มีการพัฒนาอยู่ตลอดเวลา รวมทั้งความเครียดและความกดดันในเรื่องงานและในเรื่องส่วนตัว การวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี 2) ศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรีจำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล 3) ศึกษาปัจจัยในการทำงานที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิต และ 4) นำเสนอแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจ การวิจัยใช้แบบผสมวิธี (Mixed Method) กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ ข้าราชการตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรีจำนวน 300 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าคงที่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการถดถอยพหุคูณ การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 9 คน ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์แก่นสาระ ผลการวิจัย พบว่า 1) คุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี อยู่ในระดับมาก 2) ข้าราชการตำรวจที่มีลักษณะส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกัน 3) ปัจจัยในการทำงานด้านความก้าวหน้า ด้านลักษณะงาน และด้านนโยบายและการบริหาร ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 4) แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจพบว่าควรมีการพัฒนาในด้าน สุขภาพร่างกาย การจัดการความเครียด การทำงานเป็นทีม ที่ทำงานและที่พัก ความก้าวหน้าในอาชีพ และการมีนโยบายที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม

คำสำคัญ: ข้าราชการตำรวจ, คุณภาพชีวิต, ปัจจัยในการทำงาน

บทนำ

โลกในยุคปัจจุบันมีการพัฒนาและมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตลอดเวลา ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง วัฒนธรรม สังคม และวิถีการปฏิบัติงานของประชาชน ซึ่งมีการคุ้มครองในระบบที่แตกต่างกันในแต่ละประเทศ ลักษณะการปกครองจากรัฐหรือศูนย์กลางการปกครอง กระจายอำนาจสู่ภูมิภาคท้องถิ่น สภาพความเป็นพรมแดนลดลง ทำให้เกิดการย้ายถิ่นฐานของผู้คนและแรงงานอย่างต่อเนื่อง (Sriwilai, 2016) ทางด้านสังคมจึงมีการเปลี่ยนแปลงของประชากรไปสู่สังคมที่ทุกคนมีอิสระและเสรีภาพทางความคิด เกิดวัฒนธรรมและวิถีการดำเนินชีวิตของประชาชนที่เปลี่ยนแปลง การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้นำมาซึ่งผลกระทบต่อความมั่นคง ปัญหาอาชญากรรม และความไร้ระเบียบต่าง ๆ ทำให้สังคมและประชาชนซึ่งมีความต้องการขั้นพื้นฐาน เช่น อาหาร ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค ประชาชนมีความต้องการได้รับการดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน (Maslow, 1940) รัฐบาลหรือผู้ปกครองจึงมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของตำรวจ เพื่อเป็นการคุ้มครองชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน จึงได้จัดตั้งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อบังคับใช้กฎหมายตามอำนาจหน้าที่ดูแลความสงบเรียบร้อย ยึดหลักกฎหมายเป็นหลักในการดำรงชีวิต เพื่อให้สังคมเกิดระเบียบวินัย และให้ประชาชนทุกคนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

คุณภาพชีวิต เป็นลักษณะของชีวิตที่มีคุณภาพได้รับการดูแลที่ตอบสนองความต้องการของบุคคลด้านร่างกาย และจิตใจจากสภาวะที่ต่างกันความต้องการของบุคคลจึงถือว่าเป็นปัจจัยพื้นฐานในการพัฒนา คุณภาพชีวิต ถ้าบุคคลมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีมีความสุขและมีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและจิตใจจะสามารถเผชิญกับปัญหาทุกสภาวะ สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้า และปัญหาที่ซับซ้อนได้พร้อมทั้งสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสมกับสังคมที่เปลี่ยนแปลง ซึ่งข้าราชการตำรวจเป็นอาชีพหนึ่งที่มีความต้องการมีคุณภาพชีวิตที่ดีเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงานที่ดีและมีประสิทธิภาพ (Pewkliang, 2013)

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จัดตั้งขึ้น โดยพระราชกฤษฎีกาโอนกรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทยไปจัดตั้งเป็นสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2541 และตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2565 กำหนดให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นส่วนราชการมีฐานะเป็นนิติบุคคลอยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี เป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญต่อประชาชน ตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี เป็นหน่วยงานในสังกัดตำรวจภูธรภาค 7 สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ประกอบด้วย 1 กองกำกับการ และ 14 สถานีตำรวจ โดยภารกิจของตำรวจคือการดูแลความปลอดภัยของชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน (Phetchaburi Provincial Police Headquarters, 2024) ซึ่งในปัจจุบันอาชญากรรมมีการพัฒนาวิธีการและนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการก่อเหตุเพิ่มขึ้น ทำให้เกิดความท้าทายใหม่ ๆ กับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ที่จะต้องมีการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ ทำให้เกิดปัญหาความเครียดและความกดดันทั้งในเรื่องงานและเรื่องส่วนตัว ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงาน จึงจำเป็นต้องศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี ให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์สำนักงานตำรวจแห่งชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) แผนปฏิบัติการราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติและตำรวจภูธรภาค 7 เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของข้าราชการตำรวจ เพื่อส่งผลให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่การปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจในการปฏิบัติหน้าที่ดูแลและช่วยเหลือประชาชน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาปัจจัยในการทำงาน ที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี
4. เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี

การทบทวนวรรณกรรม

การปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจอย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องมีการพัฒนาคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจ เพื่อส่งผลให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนในการดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ความหมายของคุณภาพชีวิต คือการรับรู้ความพึงพอใจและการรับรู้ สถานะของบุคคลในการดำเนินชีวิตในสังคม โดยจะสัมพันธ์กับเป้าหมายและความคาดหวังของตนเอง ภายใต้วัฒนธรรม ค่านิยม มาตรฐานของสังคม รวมทั้งเรื่องการเมืองการปกครองของสังคมที่บุคคลนั้นอาศัยอยู่ด้วย มีองค์ประกอบของคุณภาพชีวิต 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านร่างกาย หมายถึง การรับรู้สภาพทางด้านร่างกาย ที่มีผลต่อชีวิตประจำวัน 2) ด้านจิตใจ หมายถึง การรับรู้สภาพทางจิตใจของตนเอง 3) ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม หมายถึง การรับรู้เรื่องความสัมพันธ์ของตนเองกับบุคคลอื่น การได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลอื่น การให้ความช่วยเหลือบุคคลอื่น และ 4) ด้านสิ่งแวดล้อม หมายถึงการรับรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการดำเนินชีวิต มีความปลอดภัยและมั่นคงในชีวิต การได้อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดีปราศจากมลพิษต่าง ๆ มีการคมนาคมสะดวก มีบริการด้านการเงิน สถานบริการทางสุขภาพ และมีกิจกรรมในเวลาว่าง เป็นต้น (The WHOQOL Group, 1995) คุณภาพชีวิต เป็นลักษณะที่สำคัญและจำเป็นต่อการดำรงชีวิต บนพื้นฐานทางด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ความเป็นอยู่ในสังคม และอิทธิพลของสภาพแวดล้อมในการ ดำรงชีวิต คุณภาพชีวิตแสดงถึงลักษณะต่าง ๆ ในการดำรงชีวิตของบุคคล บุคคลแต่ละกลุ่มจะมีความ แตกต่างกันทั้งทางด้านพื้นฐานของบุคคล วัฒนธรรม ความเชื่อ ค่านิยม ภาวะสุขภาพ และสิ่งแวดล้อม ซึ่งตัวชี้วัดคุณภาพชีวิตการทำงานอาจรวมถึงสภาพแวดล้อมในการทำงาน สภาพการทำงาน ค่าตอบแทนและรายได้ พฤติกรรม ทัศนคติ ตลอดจนค่านิยมต่าง ๆ ของกลุ่มหรือองค์กร (Newstrom, & Davis, 1997) การพัฒนาคุณภาพชีวิตในการทำงานจะขึ้นอยู่กับปัจจัยในการทำงาน ประกอบด้วย 1) ความสำเร็จในชีวิตการทำงาน หมายถึง การที่ผู้ปฏิบัติงานมีความสำเร็จในงานมีความพึงพอใจในงาน พึงพอใจในเพื่อนร่วมงานรู้สึกว่าได้ตนเองมีคุณค่าต่อหน่วยงานและมีโอกาสก้าวหน้าในงาน 2) ความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ หมายถึง การเลื่อนตำแหน่งหน้าที่ที่เกิดขึ้นใน องค์กรหรือหน่วยงานราชการต่าง ๆ ย่อมส่งผลขวัญและกำลังใจผู้ปฏิบัติงานในองค์กรหรือข้าราชการใน หน่วยงานนั้น ๆ ล้วนเป็นการเสริมสร้างแรงจูงใจและขวัญในการทำงานให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน เป็นการสร้างหลักประกันความมั่นคงในอาชีพ 3) ลักษณะงานตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการเป็นกองบังคับการหรือส่วนราชการ หรือหน่วยงานอย่างอื่น หรือในระดับต่ำลงไปเป็นสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2548 ได้กำหนดให้มีอำนาจหน้าที่ในงานอำนวยการ งานป้องกันปราบปรามงานสอบสวน งานสืบสวน งานจราจร และ หน่วยปฏิบัติการพิเศษ และ 4) นโยบายและการบริหาร เป็นแนวทางสำหรับการปฏิบัติงานหรือการกระทำซึ่งจะช่วยกำกับหรือนำกิจกรรมขององค์กรให้มุ่งไปสู่เป้าหมายที่ระบุไว้โดยอาศัยคนอื่นเป็นผู้นำ (Ampot, 2005)

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) ทั้งการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

การรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพดำเนินการไปพร้อมกัน โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยเชิงปริมาณ ทำการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 300 ชุด ซึ่งเป็นข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี ส่วนการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพ ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก กับผู้กำกับการ รองผู้กำกับการ สารวัตร รองสารวัตร ผบ.หมู่ และรอง ผบ.หมู่ รวมทั้งสิ้นจำนวน 9 คน

ขอบเขตการวิจัย

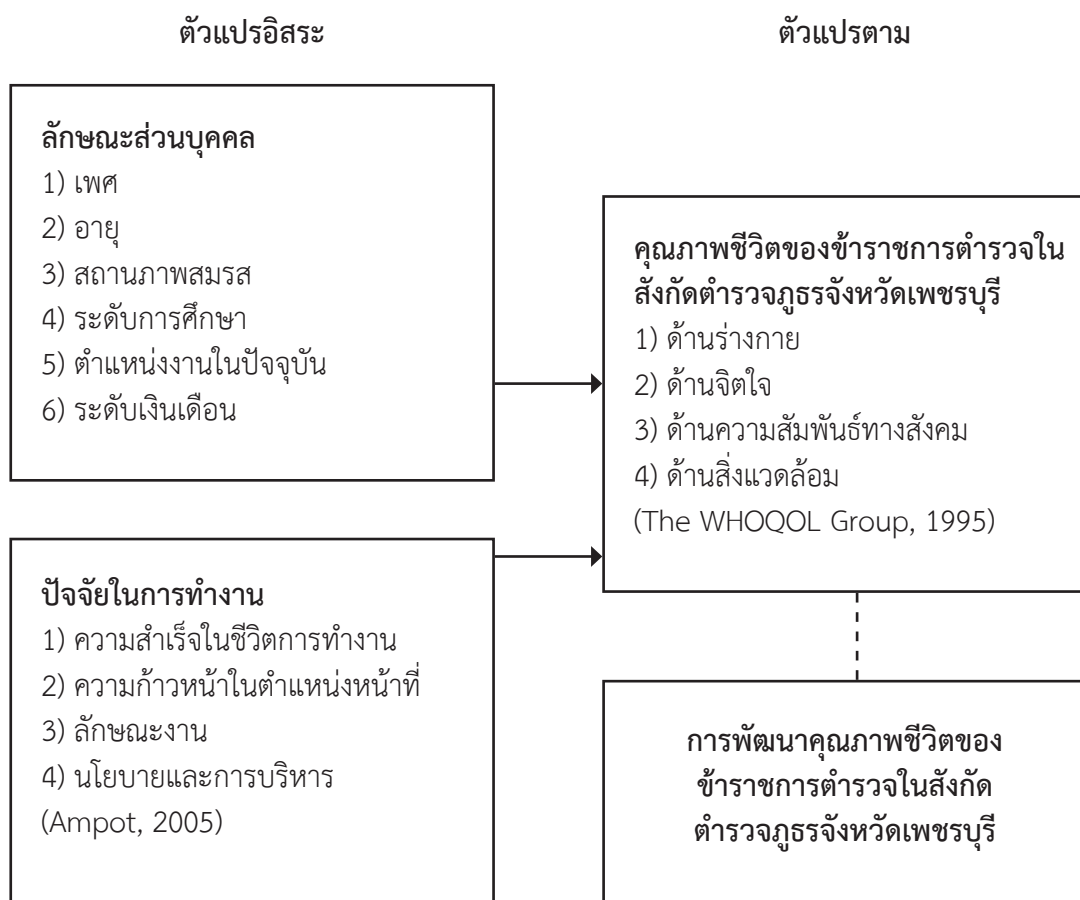
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติงานในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี รวมทั้งสิ้น 1,171 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Yamane (1970) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 จากการแทนค่าสูตรคำนวณได้กลุ่มตัวอย่าง 300 คน โดยให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วน (proportion) ของข้าราชการตำรวจที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรีจาก 14 สถานีตำรวจ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ในการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) คือ ผู้กำกับการรองผู้กำกับการ สารวัตร รองสารวัตร ผบ.หมู่ และรอง ผบ.หมู่ รวมจำนวน 9 คน ผู้วิจัยใช้การคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลหลักแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling)

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ทำการค้นคว้ารวบรวมเอกสารแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำมาประยุกต์ในการสนับสนุนการดำเนินงานวิจัย เพื่อกำหนดตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยในการทำงาน ประกอบด้วย 1) ความสำเร็จในชีวิตการทำงาน 2) ความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ 3) ลักษณะงานและ 4) นโยบายและการบริหาร (Ampot, 2005) ตัวแปรตาม คือ คุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี ได้แก่ 1) ด้านร่างกาย 2) ด้านจิตใจ 3) ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และ 4) ด้านสิ่งแวดล้อม (The WHOQOL Group, 1995)

แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี

สมมติฐานการวิจัย

1) ลักษณะส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี แตกต่างกัน

2) ปัจจัยในการทำงาน มีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผล กับคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคล มีจำนวน 6 ข้อ ได้แก่ 1) เพศ 2) อายุ 3) สถานภาพ 4) ระดับการศึกษา 5) ตำแหน่งงานในปัจจุบัน และ 6) ระดับเงินเดือน ลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจรายการ (check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยในการทำงาน พัฒนาขึ้นตามแนวคิดทฤษฎีของ Ampot (2005) โดยแบบสอบถามมี 20 ข้อ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ด้านละ 5 คำถาม ได้แก่ 1) ความสำเร็จในชีวิตการทำงาน 2) ความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ 3) ลักษณะงาน และ 4) นโยบายและการบริหารมีลักษณะเป็นคำถามปลายปิด มีการประเมินค่าแบบลิเคิร์ตสเกล (Likert Scale) กำหนดคะแนนเป็น 5 ระดับ โดยกำหนดค่าคะแนน จากระดับการปฏิบัติมากที่สุด ถึงระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี พัฒนาขึ้นตามแนวคิดทฤษฎีของ The WHOQOL Group (1995) โดยแบบสอบถามมี 20 ข้อ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ด้านละ 5 คำถาม ได้แก่ 1) ด้านร่างกาย 2) ด้านจิตใจ 3) ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และ 4) ด้านสิ่งแวดล้อม มีลักษณะเป็นข้อคำถามปลายปิด มีการประเมินค่าแบบลิเคิร์ตสเกล (Likert Scale) กำหนดคะแนนเป็น 5 ระดับ โดยกำหนดค่าคะแนน จากระดับคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจมากที่สุด ถึงระดับคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจน้อยที่สุด

การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้แบบสัมภาษณ์ (Interview) แบบกึ่งโครงสร้าง เป็นเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ถูกสัมภาษณ์ ประกอบด้วยข้อคำถาม 6 ข้อ ได้แก่ 1) ชื่อสกุล 2) อายุ 3) สถานภาพ 4) ระดับการศึกษา 5) ตำแหน่งงานในปัจจุบัน และ 6) ระดับเงินเดือน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี ประกอบด้วย 4 ข้อคำถาม ได้แก่ 1) ด้านร่างกาย 2) ด้านจิตใจ 3) ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และ 4) ด้านสิ่งแวดล้อม

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยในการทำงาน ประกอบด้วย 4 ข้อคำถาม ได้แก่ 1) ด้านความสำเร็จในชีวิตการทำงาน 2) ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ 3) ด้านลักษณะงาน และ 4) ด้านนโยบายและการบริหาร

การตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยในการทำงานและแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ทำการตรวจสอบความเที่ยงตรง (Content Validity) โดยนำผลของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านมารวมกันเพื่อคำนวณหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา มาหาค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์แต่ละข้อ (index of item objective congruence: IOC) โดยข้อคำถามที่ใช้ได้ต้องมีค่าคะแนน 0.7 ขึ้นไป

การทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยในการทำงานและแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรีที่ได้ปรับปรุงแล้วไปทดสอบ (Try-Out) กับบุคคลที่มีลักษณะเช่นเดียวกับประชากรและไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการคำนวณหาค่า สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) เท่ากับ 0.86

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ แล้ว มาลงเลขรหัสและนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ เพื่อนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง แล้วนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์มาสรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลด้วยวิธี ดังนี้

1) สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ 1) เพศ 2) อายุ 3) สถานภาพ 4) ระดับการศึกษา 5) ตำแหน่ง งานในปัจจุบัน และ 6) ระดับเงินเดือน โดยใช้ค่าการแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี ประกอบด้วย 1) ด้านร่างกาย 2) ด้านจิตใจ 3) ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และ 4) ด้านสิ่งแวดล้อม โดยใช้ค่าเฉลี่ย (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2) สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลกับคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ดังนี้ เพศ ระดับการศึกษา ใช้ค่าสถิติ T-Test สำหรับเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรอิสระที่มี 2 กลุ่ม ในการวิเคราะห์สถิติส่วนอายุ สถานภาพ ตำแหน่งงานในปัจจุบัน จะใช้ค่าสถิติ One-Way ANOVA สำหรับเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรที่มี 3 กลุ่มขึ้นไป และหากพบว่ามีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 จะทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการ LSD (Least Significant Difference) ในการวิเคราะห์สถิติ และการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี โดยใช้ค่าสถิติการถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ใช้การวิเคราะห์วิธีเพิ่มตัวแปรอิสระแบบขั้นตอน (Stepwise Regression)

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้เทคนิคการวิเคราะห์แก่นสาระ (Thematic Analysis) โดยจะทำการตรวจสอบข้อมูลก่อนทำการวิเคราะห์เพื่อให้ผลการวิจัยมีข้อมูลที่แม่นยำและมีความน่าเชื่อถือ มีการเปรียบเทียบข้อมูลที่ได้จากแหล่งต่าง ๆ จากผู้ให้ข้อมูลแล้วใช้เทคนิคการวิเคราะห์แก่นสาระโดยการตีความจากข้อมูลเบื้องต้นให้เป็นข้อมูลที่สื่อความหมายของผู้ให้ข้อมูลด้วยการแยกประเภทเพื่อจัดเป็นหมวดหมู่ แล้วนำมาตีความ สร้างข้อสรุป โดยนำผลการสรุปต่าง ๆ มาเชื่อมโยง จนเกิดโครงสร้างของบทสรุปที่สามารถตอบปัญหาได้ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผลการวิจัย

การวิจัยนี้ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามในเชิงปริมาณ คือ ข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติงานในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี จาก 14 สถานีตำรวจ รวมทั้งสิ้น 1,171 คน ซึ่งมีลักษณะส่วนบุคคลที่ต่างกัน ประกอบด้วย 1) เพศ 2) อายุ 3) สถานภาพ 4) ระดับการศึกษา 5) ตำแหน่งงานในปัจจุบัน และ 6) ระดับเงินเดือน และข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลหลัก ของการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ ผู้กำกับ การ รองผู้กำกับ การ สารวัตร รองสารวัตร ผบ.หมู่ และรอง ผบ.หมู่ รวมจำนวน 9 คน

จากการนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 300 ชุด มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี ประกอบด้วย 1) ด้านร่างกาย 2) ด้านจิตใจ 3) ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และ 4) ด้านสิ่งแวดล้อม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แสดงผลในภาพรวม ดังปรากฏตามตาราง 1

ตาราง 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี ภาพรวม

คุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจ ในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี	M	S.D.	ระดับ
1. ด้านร่างกาย	4.29	0.33	มากที่สุด
2. ด้านจิตใจ	3.93	0.43	มาก
3. ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม	4.26	0.36	มากที่สุด
4. ด้านสิ่งแวดล้อม	3.83	0.37	มาก
รวม	4.07	0.18	มาก

จากตาราง 1 พบว่า คุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรีในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$, S.D.= 0.18) ด้านร่างกาย ($\bar{X} = 4.29$, S.D.= 0.33) ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ($\bar{X} = 4.26$, S.D.= 0.36) ด้านจิตใจ ($\bar{X} = 3.93$, S.D.= 0.43) และด้านสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.83$, S.D.= 0.37)

ตาราง 2 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล

คุณลักษณะส่วนบุคคล	สถิติที่ใช้	Sig.	ผลการทดสอบ
ด้านเพศ	t-test	0.05	ไม่แตกต่างกัน
ด้านอายุ	One-Way ANOVA	0.05	ไม่แตกต่างกัน
ด้านสถานภาพ	One-Way ANOVA	0.05	ไม่แตกต่างกัน
ด้านการศึกษา	t-test	0.05	ไม่แตกต่างกัน
ด้านตำแหน่งงาน	One-Way ANOVA	0.05	ไม่แตกต่างกัน
ด้านระดับเงินเดือน	One-Way ANOVA	0.05	ไม่แตกต่างกัน

จากตาราง 2 พบว่า ข้าราชการตำรวจที่มีลักษณะส่วนบุคคลแตกต่างกันในด้าน เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงานในปัจจุบัน และระดับเงินเดือน มีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี ที่ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 3 แสดงปัจจัยในการทำงาน ส่งผลกับคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี

การให้บริการสาธารณะ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	คุณภาพการให้บริการ				
	B	S.E.	Beta	t	Sig
(ค่าคงที่)	2.062	0.146	-	14.123	0.001***
1. ด้านถนน	0.163	0.032	0.265	5.164	0.001***
2. ด้านไฟฟ้า	0.167	0.034	0.217	4.937	0.001***
3. ด้านประปา	-0.007	0.027	-0.013	-0.269	0.788
4. ด้านแหล่งน้ำคูคลอง	0.211	2.033	0.278	6.364	0.001***

หมายเหตุ * Sig. ≤ 0.05 R = 0.143
 ** Sig. ≤ 0.01 R² = 0.021
 *** Sig. ≤ 0.001 R ปรับ = 0.007
 F = 0.18118
 ระดับนัยสำคัญ ≤ 0.001
 Durbin-Watson = 1.971

จากตาราง 3 พบว่าปัจจัยในการทำงาน ส่งผลกับคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี จากการทดสอบความเป็นอิสระกันของความคลาดเคลื่อน (Durbin-Watson) ในครั้งนี้มีค่าเท่ากับ 1.971 คือตัวแปรอิสระประกอบด้วย 1) ความสำเร็จในการทำงาน 2) ความก้าวหน้า 3) ลักษณะงาน และ 4) นโยบายและการบริหาร มีความสัมพันธ์เชิงอิสระในตัวเอง โดยมีค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม (R) 0.143 และพิจารณาจากการปรับมาตรฐานของตัวแปร (Standardized Variables) ร้อยละ 0.70 – 2.10 ในการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ และค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอยมาตรฐาน (β) เรียงตามลำดับ ดังนี้ ความก้าวหน้า (β ความก้าวหน้า = -0.035, Sig = 0.197) ความสำเร็จในการทำงาน (β ความสำเร็จในการทำงาน = -0.031, Sig = 0.259) นโยบายและการบริหาร (β นโยบายและการบริหาร = -0.030, Sig = 0.145) และ ลักษณะงาน (β ลักษณะงาน = -0.011, Sig = 0.655) โดยตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี สามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

$$\hat{Y} = b_0 \\ = 4.462$$

$\hat{Y}$ หมายถึง คุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี ซึ่งมีความเหมาะสมกับค่า R² (coefficient of determination) ในระดับสูง ซึ่งมีค่าเท่ากับ = 0.70

สรุปได้ว่า ปัจจัยในการทำงานในภาพรวม ความสำเร็จในการทำงาน ความก้าวหน้า ลักษณะงาน และนโยบายและการบริหาร ไม่มีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผล กับคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี

ตาราง 4 แสดงผลสรุปปัจจัยในการทำงานรายด้านที่ส่งผลกับคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี

ปัจจัยในการทำงาน	คุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี				
	ด้านร่างกาย	ด้านจิตใจ	ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม	ด้านสิ่งแวดล้อม	ภาพรวม
1. ความสำเร็จการทำงาน	-	-	-	-	-
2. ความก้าวหน้า	- 0.098*	-	-	-	-
3. ลักษณะงาน	-	-	- 0.137**	-	-
4. นโยบายและการบริหาร	-	-	- 0.190***	-	-

* $p \leq 0.05$ ** $p \leq 0.01$ *** $p \leq 0.001$

จากตาราง 4 พบว่า ปัจจัยในการทำงาน ลงไปในรายด้านของคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี พบว่า ปัจจัยการทำงานด้านความก้าวหน้า มีความสัมพันธ์เชิงเหตุผล กับคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี ด้านร่างกายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และปัจจัยการทำงานด้านลักษณะงาน มีความสัมพันธ์เชิงเหตุผล กับคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ ปัจจัยในการทำงานด้านนโยบายและการบริหารมีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลกับคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี ด้านความสัมพันธ์ทางสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

จากการสัมภาษณ์เชิงลึก กลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) คือ ผู้กำกับการ, รองผู้กำกับการ, สารวัตร, รองสารวัตร ผบ.หมู่ และรอง ผบ.หมู่ จำนวน 9 คน ในประเด็นปัจจัยในการทำงาน สรุปได้ ดังนี้

1) ด้านความสำเร็จในชีวิตการทำงาน จากการสัมภาษณ์ ปัจจัยในการทำงาน ด้านความสำเร็จในชีวิตการทำงาน พบว่าความสำเร็จในชีวิตการทำงาน เกิดจากผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ ความสามารถในการทำงาน สามารถใช้ความคิดในการทำงานได้อย่างมีอิสระ มีเหตุและผลในการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับบุคคลอื่นได้ ตัวอย่าง ผู้ให้ข้อมูลหลัก P3 กล่าวว่า “อาชีพตำรวจเป็นอาชีพที่ต้องมีใจรักในการ เสียสละรู้จักคุณค่าขององค์กร ใช้ความรู้ความสามารถในทางที่ถูกต้อง มีความเข้าใจกฎหมาย สามารถทำงานได้อย่างเต็มความสามารถ ส่งผลให้งานที่ออกมาประสบความสำเร็จ”

2) ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ จากการสัมภาษณ์ ปัจจัยในการทำงาน ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ พบว่าความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ จะต้องทำงาน และมีผลงานในการทำงาน มีผู้บังคับบัญชาให้การสนับสนุน มีโอกาสในการเลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้นตามกฎระเบียบข้อบังคับของหน่วยงาน ตัวอย่าง ผู้ให้ข้อมูลหลัก P1 กล่าวว่า “ความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ของแต่ละบุคคลนั้น จะต้องอ้างอิงจากความรู้ความสามารถที่แต่ละคนนั้นถนัดมีผู้บังคับบัญชาที่มองเห็นความสามารถ และให้การสนับสนุน เมื่อได้ตำแหน่งที่สูงขึ้น ความรับผิดชอบจะสูงขึ้น”

3) ด้านลักษณะงาน จากการสัมภาษณ์ ปัจจัยในการทำงาน ด้านลักษณะงาน พบว่าลักษณะงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ เป็นอาชีพที่มีความเสี่ยงในการปฏิบัติงานอยู่ตลอดเวลา มีความเสี่ยงในชีวิตและร่างกายขณะปฏิบัติหน้าที่ จะต้องใช้ความรู้ความสามารถให้ตรงกับสายงานที่ปฏิบัติหรือตรงกับงานที่ได้รับมอบหมาย ตัวอย่าง ผู้ให้ข้อมูลหลัก P5 กล่าวว่า “ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติของอาชีพตำรวจ จะมีการเข้าเวรเป็นช่วงเวลา และปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย จะต้องรับผิดชอบหน้าที่งานปฏิบัติ จะมีการทำงานเป็นทีมหรือเป็นชุด เพื่อร่วมกันทำงานให้สำเร็จในแต่ละหน้างาน”

4) ด้านนโยบายและการบริหาร จากการสัมภาษณ์ ปัจจัยในการทำงาน ด้านนโยบายและการบริหาร พบว่า นโยบายและการบริหารงาน เป็นข้อกำหนดในการบริหารงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อให้ข้าราชการตำรวจปฏิบัติงานตามนโยบายที่กำหนด สามารถนำไปปฏิบัติงานในพื้นที่รับผิดชอบได้จริง ตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลหลัก P2 กล่าวว่า “สำนักงานตำรวจแห่งชาติจะมีการออกนโยบายและข้อกำหนดในการบริหารงาน เพื่อให้ข้าราชการตำรวจปฏิบัติงานตามนโยบายที่กำหนด สามารถนำไปปฏิบัติงานในพื้นที่รับผิดชอบได้จริง เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติในแนวทางเดียวกันทั่วประเทศ”

แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี ที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก กลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน 9 คน สรุปได้ดังนี้

1) ด้านร่างกาย จากการสัมภาษณ์ แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรีด้านร่างกาย พบว่าข้าราชการตำรวจส่วนใหญ่ มีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง มีการจัดกิจกรรมกีฬาแข่งฟุตบอล วิ่ง และกีฬาอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมสุขภาพ ตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลหลัก P7 กล่าวว่า “ตำรวจทุกคนได้รับการดูแลสุขภาพร่างกายเป็นอย่างดี เมื่อมีอาการเจ็บป่วยสามารถหยุดลาพักรักษาตัวได้ มีสวัสดิการที่ดี มีอิสระในการทำงานปฏิบัติหน้าที่”

2) ด้านจิตใจ จากการสัมภาษณ์ แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี ด้านจิตใจ พบว่าข้าราชการตำรวจมีความภูมิใจในการประกอบอาชีพตำรวจมีทัศนคติที่ดีต่อองค์กร มีการจัดการความเครียด ความกังวลจากการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม ตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลหลัก P4 กล่าวว่า “การปฏิบัติหน้าที่ในอาชีพตำรวจ จำเป็นต้องมีทัศนคติที่ดีต่อองค์กรตำรวจ เนื่องจากอาชีพตำรวจเป็นอาชีพที่มีความเครียดและถูกกดดันสูงจากประชาชน จึงต้องมีการจัดการความเครียดและการพักผ่อนที่เพียงพอ”

3) ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม จากการสัมภาษณ์ แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม พบว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจมีการทำงานที่เป็นทีม ต้องร่วมมือกันในการทำงาน ทุกคนต้องทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลหลัก P8 กล่าวว่า “การปฏิบัติงานจะต้องมีสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน หรือหน่วยงานอื่น ๆ มีการทำงานที่ต้องพึ่งพาผู้อื่นอยู่ตลอด จำเป็นต้องสร้างความสัมพันธ์ที่ดีเพื่อให้งานประสบความสำเร็จ”

4) ด้านสิ่งแวดล้อม จากการสัมภาษณ์ แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี ด้านสิ่งแวดล้อม พบว่าการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี มีความเป็นอยู่ที่ดี โดยแต่ละโรงพักจะมีการตรวจวัดความสะอาด และสภาพของสถานที่ทำงานและที่พักอาศัย ตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลหลัก P6 กล่าวว่า “ข้าราชการตำรวจจะมีความเป็นอยู่ที่ดีจะมีบ้านพักให้กับผู้ปฏิบัติหน้าที่ทุกคน มีการจัดที่พักอาศัย ห้องทำงาน และเครื่องมือการทำงาน มีสภาพแวดล้อมที่พร้อมในการทำงาน”

การอภิปรายผลการวิจัย

1. ระดับคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี

จากผลการศึกษาคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี ด้านร่างกายและด้านความสัมพันธ์ทางสังคม อยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี มีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง มีความสุขสบายไม่เจ็บป่วย มีความสัมพันธ์ทางสังคมที่ดีทั้งกับเพื่อนร่วมงานผู้บังคับบัญชา และผู้อื่น ซึ่งมีระดับสูงกว่าด้านจิตใจและด้านสิ่งแวดล้อม ที่อยู่ในระดับมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่าข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรีมีทัศนคติเชิงบวก สามารถจัดการความเครียดได้ดี มีความภาคภูมิใจในตัวเอง มีสภาพแวดล้อมที่ดีมีสวัสดิการภาครัฐที่เหมาะสม มีความมั่นคงและปลอดภัยการดำรงชีวิต คุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรีในภาพรวมที่วัดค่าออกมาอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติงานในเขตพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี มีคุณภาพชีวิตด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และด้านสิ่งแวดล้อมที่ดีมาก ก่อให้เกิดความสบายใจในการทำงานทำให้ไม่มีปัญหาที่มาเป็นอุปสรรค

ลดทอนประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Sansuk (2023) พบว่าคุณภาพชีวิตในการทำงานของข้าราชการตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 7 โดยภาพรวมมีคุณภาพชีวิตในการทำงานอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล

จากการศึกษาพบว่าข้าราชการตำรวจที่มีลักษณะส่วนบุคคลที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ Phukhamnoi (2017) ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการตำรวจที่มีลักษณะส่วนบุคคลที่ต่างกันในด้านอายุแตกต่างกัน สถานภาพแตกต่างกัน ระดับการศึกษาแตกต่างกัน พบว่ามีระดับคุณภาพชีวิตการทำงานไม่แตกต่างกันในทุกด้านของระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการตำรวจ

3. ปัจจัยในการทำงานที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี

จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยในการทำงาน ด้านความก้าวหน้า ด้านลักษณะงาน และด้านนโยบายและการบริหาร มีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลต่อคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยด้านความก้าวหน้า ด้านลักษณะงาน และด้านนโยบายและการบริหาร เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Ampot (2005) ที่ให้นิยามปัจจัยในการทำงาน ประกอบด้วย 1) ความสำเร็จในชีวิตการทำงาน 2) ความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ 3) ลักษณะงาน 4) การบังคับบัญชา 5) นโยบายและการบริหาร และ 6) ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Na Ranong (2019) ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยในการทำงานส่งผลต่อคุณภาพชีวิตในการทำงาน ของเจ้าหน้าที่ตำรวจสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากข้อมูลเชิงคุณภาพพบว่าปัจจัยในการทำงานที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิต มีรายละเอียดดังนี้

1) ด้านความก้าวหน้า พบว่าความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ จะต้องทำงาน และมีผลงานในการทำงาน มีผู้บังคับบัญชาให้การสนับสนุน มีโอกาสในการเลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้นตามกฎระเบียบข้อบังคับของหน่วยงาน มีโอกาสได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานด้านการศึกษา

2) ด้านลักษณะงาน พบว่าลักษณะงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ เป็นอาชีพที่มีความเสี่ยงในการปฏิบัติงานอยู่ตลอดเวลา มีความเสี่ยงในชีวิตและร่างกายขณะปฏิบัติหน้าที่ แต่ละสายงานจะมีความรับผิดชอบที่ต่างกัน จะต้องใช้ความรู้ความสามารถให้ตรงกับสายงานที่ปฏิบัติ

3) นโยบายและการบริหาร พบว่า นโยบายและการบริหารงาน เป็นข้อกำหนดในการบริหารงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อให้ข้าราชการตำรวจปฏิบัติงานตามนโยบายที่กำหนด สามารถนำไปปฏิบัติงานในพื้นที่รับผิดชอบได้จริง เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติในแนวทางเดียวกันทั้งประเทศ จะต้องมีการออกนโยบายที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม มีความเหมาะสมในการทำงานแต่ละหน่วยงาน

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Thongpanchang (2018) ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านค่าตอบแทนที่ยุติธรรม และเพียงพอ 2) ด้านสภาพแวดล้อมการทำงาน 3) ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ 4) ด้านการพัฒนาความสามารถ และศักยภาพของผู้ปฏิบัติงาน 5) ด้านสังคมสัมพันธ์ 6) ด้านลักษณะการบริหารงาน 7) ด้านภาวะอิสระจากงาน และ 8) ด้านความภาคภูมิใจในองค์กร ซึ่งในแต่ละด้านส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจชั้นประทวนของกองบังคับการตรวจคนเข้าเมือง 3 ตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดฉะเชิงเทรา นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Suwannakul (2019) ผลการศึกษา พบว่า ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าปัจจัยด้านความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมากที่สุด โดยปัจจัยด้านความสำเร็จ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ปัจจัยด้านลักษณะงาน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ปัจจัยด้านความรับผิดชอบ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ปัจจัยด้านความก้าวหน้าในงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับมาก

4. แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี

แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรีพบว่า

1) ด้านร่างกาย ข้าราชการตำรวจส่วนใหญ่ มีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง มีการตรวจสุขภาพประจำปี ปีละจำนวน 1 ครั้ง มีการจัดกิจกรรมกีฬาแข่งฟุตบอล วิ่ง และกีฬาอื่น ๆ ให้กับตำรวจทุกคนได้แข่งขัน เพื่อส่งเสริมสุขภาพ มีสวัสดิการการรักษาเมื่อเจ็บป่วย สามารถเบิกค่ารักษาพยาบาลได้

2) ด้านจิตใจ ข้าราชการตำรวจมีความภูมิใจในการประกอบอาชีพตำรวจ มีทัศนคติที่ดีต่อองค์กร มีการจัดการความเครียด ความกังวลจากการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม มีการเชื่อว่าทำดี จะได้รับผลดีตอบแทน มีจิตใจที่เข้มแข็งในการทำงาน มีการดูแลสุขภาพจิตอยู่ตลอดเวลา

3) ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม เจ้าหน้าที่ตำรวจ มีการทำงานที่เป็นทีม ต้องร่วมมือกันในการทำงาน ทุกคนต้องทำงานตามหน้าที่ตัวเองได้รับมอบหมาย จะต้องมีการทำงานที่ต้องประสานกับหน่วยงานต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลา จะต้องทำงานเป็นทีม ปฏิบัติงานร่วมกันกับหน่วยงาน

4) ด้านสิ่งแวดล้อม การทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี มีความเป็นอยู่ที่ดี โดยแต่ละโรงพักจะมีการตรวจวัดความสะอาด และสภาพของสถานที่ทำงานและที่พักอาศัยของข้าราชการตำรวจอยู่ตลอดเวลา มีการประเมินและวัดผลการตรวจ มีการพัฒนาสิ่งแวดล้อมภายในหน่วยงานที่ทำงาน

สอดคล้องกับงานวิจัยของ Thongpanchang (2018) ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านค่าตอบแทนที่ยุติธรรมและเพียงพอ 2) ด้านสภาพแวดล้อมการทำงาน 3) ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ 4) ด้านการพัฒนาความสามารถและศักยภาพของผู้ปฏิบัติงาน 5) ด้านสังคมสัมพันธ์ 6) ด้านลักษณะการบริหารงาน 7) ด้านภาวะอิสระจากงาน และ 8) ด้านความภาคภูมิใจในองค์กร และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Na Ranong (2019) ผลการวิจัยสรุปผลได้ว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจมีความคิดเห็นว่าตนมีความเสี่ยงภัยในการปฏิบัติหน้าที่ และส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์อันดี โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจส่วนใหญ่มีคุณภาพชีวิตในการทำงานอยู่ในระดับระดับปานกลาง

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากการศึกษาพบว่าปัจจัยในการทำงาน ด้านความก้าวหน้า ด้านลักษณะงาน และด้านนโยบายและการบริหาร ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี แต่ในขณะเดียวกันพบว่าปัจจัยในการทำงาน ด้านความสำเร็จการทำงานไม่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี โดยลักษณะส่วนบุคคลที่แตกต่างกันในภาพรวม มีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี ที่ไม่แตกต่างกัน และคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรีในภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า ข้าราชการตำรวจที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี มีคุณภาพชีวิตด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งส่งผลกับคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. จากผลการวิจัยพบว่าคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรีมีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลกับปัจจัยในการทำงาน ด้านความก้าวหน้า ด้านลักษณะงาน และด้านนโยบายและการบริหาร สำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงควรออกนโยบายที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจ โดยการดูแลในด้านสวัสดิการต่าง ๆ และผลประโยชน์อย่างเหมาะสม ให้การสนับสนุนการศึกษาในระดับสูงแก่ข้าราชการตำรวจ ให้โอกาสเจริญเติบโตก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ มีการเลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้นตามความรู้ความสามารถ มอบหมายงานอย่างเหมาะสมตามความสามารถและความถนัดของแต่ละบุคคล มีการทำงานกันเป็นทีม มีความยืดหยุ่นการทำงานอย่างเหมาะสม

2. จากผลการวิจัยพบว่าคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรีด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม ในภาพรวมวัดค่าออกมาอยู่ในระดับมาก สำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงควรออกนโยบาย เกี่ยวกับการบริหารกำลังพลในการทำงานแต่ละสถานีตำรวจ ให้เพียงพอกับปริมาณงาน มีการส่งเสริมกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การออกกำลังกาย หรือการอบรมเสริมทักษะความรู้ให้แก่ข้าราชการตำรวจ การจัดสภาพแวดล้อมที่พักและที่ทำงานอย่างเหมาะสม

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

- 1) ควรมีการศึกษาวิจัยคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรีเพื่อนำข้อมูลไปประกอบการพิจารณาวางแผนกำหนดนโยบายการพัฒนาคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจทั่วประเทศให้ดียิ่งขึ้น
- 2) ควรมีการศึกษาถึงสภาพปัญหา และปัจจัยในการทำงานเพิ่มเติมที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี เพื่อสามารถนำประเด็นปัญหาไปพิจารณาหาแนวทางปรับปรุงแก้ไขให้สัมฤทธิ์ผลอย่างเป็นรูปธรรม และนำข้อมูลไปใช้พัฒนาคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจทั่วประเทศ
- 3) ควรมีการศึกษาในรูปแบบเชิงคุณภาพ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลลึกซึ้ง เกี่ยวกับการทำงานที่จะส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี เพื่อนำข้อมูลไปพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานให้ดีขึ้น

References

- Ampot, K. (2005). *Components of success in performing public affairs: Teaching documents for the course on professional experience in public administration*. Nonthaburi, Thailand: Sukhothai Thammathirat Open University Press.
- Maslow, A. H. (1940). *Motivation and personality*. New York, NY: Harper & Row.
- Na Ranong, K. (2019). *Quality of work life of police officers working in the three southern border provinces* (Term paper, Faculty of Social Sciences and Humanities, Mahidol University).
- Newstrom, J. W., & Davis, K. (1997). *Organizational behavior: Human behavior at work*. Massachusetts: Allyn and Bacon, a division of Simon & Schuster.
- Pewklang, N. (2013). *Personal factors and work environment that are related to quality of working life of personnel in the Social Security Office, Nonthaburi Province* (Master's thesis, Ramkhamhaeng University, Thailand).
- Phetchaburi Provincial Police Headquarters. (2024). *Personnel status of Administrative Department 1*. Retrieved August 1, 2024, from <https://phetchaburi.police.go.th>
- Phukhamnoi, P. (2017). *Quality of working life of police officers at Traffic Operations Center, Lamphun Provincial Police Station* (Master's thesis).
- Sansuk, P. (2023). *Quality of working life of police officers at Provincial Police Training Center Region 7* (Master's thesis, Suan Sunandha Rajabhat University, Thailand).
- Sriwilai, S. (2016). *Efficiency in the work of police officers at Huai Yai Provincial Police Station, Huai Yai Subdistrict, Bang Lamung District, Chonburi Province* (Master's thesis, Faculty of Political Science and Law, Burapha University, Thailand).
- Suwannakul, T. (2019). *Police performance efficiency: Case study of Mueang Provincial Police Station, Chonburi* (Master's thesis, Faculty of Political Science and Law, Burapha University, Thailand).

- The WHOQOL Group. (1995). The development of the World Health Organization Quality of Life assessment instrument. In J. Orley & W. Kuyken (Eds.), *Quality of life assessment* (pp. 1–22). New York, NY: Springer-Verlag.
- Thongpanchang, S. (2018). *Quality of working life of non-commissioned police officers: A study of Immigration Division 3, Immigration, Chachoengsao Province* (Term paper, Master of Public Administration, Ramkhamhaeng University, Thailand).
- Yamane, T. (1967). *Elementary sampling theory*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.

